

CAPITOLUL 3

E înainte de ajunul Anului Nou, într-un oraș nu tocmai mare. În camera de interogatoriu a secției locale de poliție – un polițist și o agentă imobiliară. Polițistul arată de nici douăzeci de ani, dar e, probabil, mai în vârstă. Agentă pare să aibă puțin peste patruzeci, dar e, probabil, mai tânără. Polițistul poartă o uniformă prea mică, agenta imobiliară un sacou prea mare. Agentă imobiliară pare că și-ar dori să fie altundeva. După vreo cincisprezece minute de discuție, polițistul pare că, și el, și-ar dori ca agenta să fie altundeva. Când femeia zâmbește neliniștită și deschide gura să spună ceva, polițistul răsuflă în felul acela de nu știi dacă omul oftează sau își suflă nasul.

— Răspundeți-mi, vă rog, la întrebare și terminăm! o roagă el.

Agentă imobiliară încuviințează energic și izbucnește:

— La bună vedere!

— Răspundeți-mi, vă rog, la întrebare! repetă polițistul, cu acea expresie des întâlnită la bărbații pe care

viața i-a dezamăgit cândva, în copilărie, și nu și-au mai revenit niciodată.

— M-ai întrebat cum se cheamă agenția mea! insistă femeia, bătând expectativ darabana în marginea mesei, într-un mod care îl face pe polițist să vrea să arunce spre ea cu obiecte contondente.

— Nu, nu asta v-am întrebat. V-am întrebat dacă *făptașul* care v-a luat *ostatică* împreună cu...

— LA BUNĂ VEDERE se cheamă! Pricepi? Când cumperi un apartament, te interesează să aibă cea mai BUNĂ VEDERE, la cel mai bun preț, nu? Și de-aia îi salut pe clienți la telefon: „Mulțumim că ați sunat la agenția imobiliară *La bună vedere*! LA BUNĂ VEDERE!

Bine, agenta imobiliară tocmai a scăpat dintr-o situație traumatizantă – amenințată cu pistolul și luată ostatică – și oricine ar vorbi în dodii, după așa ceva, firește. Polițistul încearcă să dea dovadă de răbdare. Își apasă sprâncenele cu degetele mari, parcă sperând că sunt două butoane pe care, dacă le ții apăsat, totul revine la setările din fabrică.

— O... K. Dar acum trebuie să vă pun câteva întrebări despre apartament și despre făptaș, oftează el.

N-a fost o zi ușoară nici pentru polițist. Secția de poliție e mică, resursele puține, dar angajații sunt competenți. Asta a încercat și el să-i explice, la telefon, șefului unui șef al unui șef, după luarea de ostatici. Dar fără succes, bineînțeles. Șeful o să trimită de la Stockholm o comisie specială

Oameni anxioși

de investigație, care să preia cazul. Și a rostit apăsător nu „comisie specială“, ci „*Stockholm*“, de parcă e vreo superputere să fii din capitală. „E mai degrabă un diagnostic, la naiba!“, își zice polițistul. Își apasă în continuare sprâncenele cu degetele mari. E ultima șansă să le arate șefilor că poate rezolva cazul și singur, dar cum să reușească dacă toți martorii sunt ca femeia din fața lui?

— Okidoki! ciripește agenta imobiliară, de parcă „okidoki“ e un cuvânt.

Polițistul își citește însemnările.

— Nu e o zi neobișnuită pentru vizionări de apartamente, cu o zi înainte de Revelion?

Agentă dă din cap că nu și spune, cu un zâmbet larg:

— În agenția imobiliară LA BUNĂ VEDERE nu există zile bune și zile rele!

Polițistul trage adânc aer în piept de câteva ori.

— OK. Să continuăm. Când l-ați văzut pe făptaș, care a fost prima dumneavoastră reac...

— Păi nu mă-ntrebi despre apartament mai întâi? Ai zis „despre apartament și despre făptaș“ și de-aia mă gândeam că începi cu apartamentul...

— OK! mormăie polițistul.

— OK! ciripește agenta.

— În legătură cu *apartamentul* atunci, cunoașteți bine imobilul?

— Bineînțeles, sunt agenta imobiliară! răspunde femeia.

Se abține cu greu să nu adauge „de la agenția imobiliară LA BUNĂ VEDERE!“, întrucât polițistul arată deja ca și cum și-ar dori ca muniția din dotare să nu fie atât de ușor de identificat.

— Puteți descrie apartamentul?

Agenta imobiliară se luminează la față și începe să turuie:

— O locuință de vis! Discutăm, în cazul acestui apartament, despre o oportunitate unică de a deveni proprietarul unui imobil într-o zonă liniștită, dar aproape de pulsul marelui oraș. Bucătărie deschisă, în stil american! Luminozitate din plin!

Polițistul o întrerupe:

— Aș vrea să știu dacă există vreo cămară, spații de depozitare ascunse sau ceva asemănător...

— A, nu-ți place cu bucătărie deschisă? Îți place cu pereți? Nu-i rău nici așa! răspunde agenta imobiliară, pe un ton încurajator, dar dând de înțeles că, după părerea ei, cei cărora le plac pereții sunt niște încuiați.

— Este, cumva, vreo garderobă sau ceva care nu...

— Ți-am zis că-i luminos, oare?

— Da.

— Există studii care spun că lumina ne face mai fericiți! Știi?

Polițistul nu prea pare că ar vrea să i se bage lumină pe gât. Unii oameni vor să decidă singuri cât de fericiți să fie.

Oameni anxioși

— Haideți să nu ne îndepărtăm de subiect...

— Okidoki!

— Există în apartament vreun spațiu care nu apare pe planul cadastral?

— Și zona e incredibil de bună pentru copii!

— Ce-are asta de-a face cu discuția noastră?

— Voiam doar să subliniez că zona e foarte bună.

LA BUNĂ VEDERE, știi? Incredibil de bună pentru copii! În fine, da... cu excepția chestiei de azi cu luarea de ostatici. Dar, în rest, incredibil de bună pentru copii! Și, oricum, copiilor le plac mașinile de poliție, știi?

Brusc înveselită, agenta rotește o mână în aer imitând sirena și girofarul mașinii de poliție.

— Aceea e melodia mașinii de înghețată, cred, îi atrage atenția polițistul.

— Lasă că pricepi ce vreau să zic, insistă agenta imobiliară.

— O să vă rog să-mi răspundeți la întrebări.

— Scuze, care erau întrebările?

— Ce mărime are apartamentul?

Agenta imobiliară zâmbește derutată.

— Păi nu ziceai că mă-ntrebi despre spărgător? Nu vorbim despre jaf?

Polițistul își încleștează fălcile atât de strâns, de parcă ar încerca să respire prin unghiile de la picioare.

— Desigur. OK. Povestiți-mi despre făptaș. Care a fost prima dumneavoastră reacție când...

Agenta îl întrerupe însuflețită:

— Spărgătorul? Da! *Spărgătorul* a dat buzna în apartament în mijlocul vizionării și ne-a amenințat pe toți cu pistolul! Și știi de ce?

— Nu.

— Bucătărie deschisă! Altfel n-ar fi putut să ne amenințe cu pistolul pe toți *deodată*!

Polițistul își masează din nou sprâncenele.

— OK, haideți să vă-ntreb altfel. Există vreo ascunzătoare bună în apartament?

Agenta imobiliară clipește atât de lent, de-ai zice că tocmai a învățat cum se face.

— Ascunzătoare?

Polițistul își dă capul pe spate și își înfinge răbdător privirea în tavan.

Maică-sa îi spunea mereu că polițiștii sunt doar băieți care nu și-au făcut niciodată alte visuri. Toată lumea îi întreabă pe copii: „Ce vrei să te faci când o să fii mare?” Și aproape toți băieții răspund cândva: „Polițist!”. Dar cei mai mulți au alte ambiții când cresc. Preț de-o clipă, își dorește să fi visat și el la altceva. Poate că atunci zilele și relațiile de familie i-ar fi fost mai puțin complicate. Maică-sa a fost întotdeauna mândră de el, nimic de zis. Nu ea a fost nemulțumită de profesia pe care și-a ales-o fiul. Mama era preot, o slujbă care înseamnă mai mult decât doar un mod de a-ți asigura pâinea de toate zilele,

Oameni anxioși

așa că ea l-a înțeles. Taică-su, însă, n-a vrut ca fiu-său să îmbrace uniforma de polițist. Dezamăgirea tatălui încă atârnă greu, poate, pe umerii tânărului polițist, căci pare epuizat când întoarce din nou privirea spre agenta imobiliară și spune:

— Da. Încercam să vă explic. Credem că făptașul se află încă în apartament.

CAPITOLUL 4

Adevărul este că toți ostaticii au fost eliberați deodată – agenta imobiliară și potențialii cumpărători. Un singur polițist era pe etaj, în capul scărilor, când au ieșit ostaticii, trăgând după ei ușa, care s-a încuiat automat. Au coborât liniștiți la parter, au ieșit din bloc, s-au urcat în mașinile de poliție și au fost duși de acolo. Polițistul din fața apartamentului a așteptat până au urcat colegii lui. Un negociator a sunat la un telefon aflat în apartament. La scurt timp după aceea, polițiștii au spart ușa și au intrat, doar ca să constate că apartamentul era gol. Ușa de la balcon era încuiată, ferestrele erau închise și nu exista nicio altă ieșire.

Și, la naiba, nu trebuie să fii din Stockholm ca să pricipi pe loc că făptașul ori a fugit cu ajutorul vreunuia dintre ostatici, ori n-a fugit nicăieri.

CAPITOLUL 5

OK. Pe un pod era un bărbat. Acum poți să te gândești la asta.

A scris o scrisoare și a pus-o la poștă, și-a dus copiii la școală, apoi s-a urcat pe balustrada podului și a stat așa o vreme, uitându-se în gol. Zece ani mai târziu, după un jaf ratat la o bancă, opt oameni aflați la o vizionare de apartament sunt luați ostatici de o persoană înarmată. De pe acel pod se vede balconul apartamentului cu pricina.

Toate astea n-au, bineînțeles, nimic de-a face cu tine. Poate un pic, totuși. Că doar tu ești un om obișnuit, cumsecade, nu? Tu ce-ai fi făcut dacă ai fi văzut pe cineva sus, pe balustrada unui pod? Nu există răspuns corect sau greșit, nu-i așa? Ai fi făcut, pur și simplu, tot ce ți-ar fi stat în putință ca omul să nu sară. Nu-l cunoști, dar instinctul nostru înnăscut ne spune că nu putem lăsa nici măcar un străin să-și curme viața.

FREDRIK BACKMAN

Așa că ai fi încercat să vorbești cu el, să-i câștigi încrederea, să-l faci să se răzgândească. Căci ai avut și tu parte de anxietate, de zile în care părți din tine, care nu se văd la radiografie, te-au durut atât de tare, încât n-ai găsit cuvinte să le explici ce simți nici măcar celor care te iubesc. În adâncul sufletului, în lăcașuri ale memoriei pe care le ascundem, poate, chiar și de noi înșine, știm că diferența dintre noi și bărbatul de pe pod e mai mică decât ne-am dori. Cei mai mulți adulți au trăit, vreodată, momente cu adevărat negre. Nici măcar oamenii cât de cât fericiți nu sunt chiar așa de al naibii de fericiți tot timpul, știi și tu. Așa că ai fi încercat să-l salvezi, fiindcă se poate să mori din greșeală, dar, ca să sari în gol, trebuie să vrei să o faci. Trebuie să te sui dinadins pe ceva înalt și să faci un pas înainte.

Da, ești un om cumsecade. Nu te-ai fi uitat fără să faci nimic.

CAPITOLUL 6

Tânărul polițist își pipăie fruntea cu vârfurile degetelor. Are un cucui cât un pumn de bebeluș.

— Cum te-ai pricopsit cu ăla? întreabă agenta imobiliară, pârând gata, gata, să adauge „La bună vedere!”

— M-a lovit ceva în cap, mormăie polițistul.

Se uită apoi în hârtii și întreabă:

— Făptașul părea obișnuit să mânuiască arme de foc? întreabă el.

Agenta imobiliară zâmbește mirată:

— Vrei să zici... pistolul?

— Da. Era agitat sau arăta ca și cum mai ținuse un pistol în mână înainte?

Polițistul vrea să afle dacă agenta crede că spărgătorul are, poate, pregătire militară. Dar agenta răspunde veselă:

— Aș, nici gând, nu era pistol adevărat!

Polițistul o privește circumspect, nesigur dacă femeia glumește sau e doar naivă.

— Ce vă face să spuneți asta?

FREDRIK BACKMAN

— Păi se vedea că-i de jucărie! Credeam c-a priceput toată lumea...

Polițistul se uită lung la agenta imobiliară. Femeia nu glumește. Un dram de empatie licărește în privirea lui.

— Deci... nu v-a fost teamă nicio clipă?

Agenta imobiliară dă din cap că nu.

— Nu, nu, nu! M-am prins de la început că nu ne paște niciun pericol. N-ar fi putut face niciun rău nimănui!

Polițistul își citește din nou însemnările. Își dă seama că femeia n-a priceput.

— Un pahar cu apă? întreabă el prietenos.

— Nu, mersi, m-ai mai întrebat o dată, răspunde agenta nepăsătoare.

Polițistul hotărăște să-i aducă, totuși, un pahar cu apă.

CAPITOLUL 7

Adevărul este că niciunul dintre ostatici nu știe ce s-a întâmplat din momentul în care au fost eliberați și până în clipa în care polițiștii au intrat în apartament. Ostaticii se urcaseră deja în mașini și plecaseră spre secția de poliție când polițiștii s-au adunat în scara blocului. Apoi negociatorul special (trimis de la Stockholm de șeful șefilor, fiindcă „stockholmezilor“ li se pare de la sine înțeles că ei sunt singurii care se descurcă să vorbească la telefon) a sunat la telefonul din apartament, sperând ca făptașul să accepte să se predea. Dar nu i-a răspuns nimeni. În schimb, s-a auzit o împușcătură. Polițiștii au spart ușa, dar era deja prea târziu. Când au intrat în sufragerie au călcat într-o baltă de sânge.